

2023

Nader Onderzoek Wet natuurbescherming Herontwikkeling Hoed de Weeme/ Klokhuislaan te Drachten

COLOFON

BUREAU FAUNAX B.V.

Tijnjedyk 89

8936 AC Leeuwarden

06 83772548

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Nader Onderzoek Wet natuurbescherming Herontwikkeling Hoek de Weeme/Klokhuislaan te Drachten

Leeuwarden, juli 2023

In opdracht van:

Gemeente Smallingerland

Uitvoering:

Bureau FaunaX B.V.

Veldwerk:

Dhr. B. de Leeuw & R. Hiemstra

Rapportage:

Dhr. E. Komen

Autorisatie:

Dhr. E. P. de Boer

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX B.V.. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX B.V. (2022). Nader Onderzoek Wet natuurbescherming Herontwikkeling Hoek de Weeme/ Klokhuislaan te Drachten. Rapport 22133. Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX B.V. heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX B.V., verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van Blij12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Methodieken & Werkwijze.....	2
1.2.1 Ransuil (Jaarrond beschermde nesten)	2
1.2.2 Vleermuizen (verblijfplaatsen)	3
2. RESULTATEN NADER ONDERZOEK	4
2.1.1 Ransuil (Jaarrond beschermde nesten).....	4
2.1.2 Vleermuizen (verblijfplaatsen)	4
3. CONCLUSIES NADER ONDERZOEK	5
3.1 Jaarrond beschermde nesten	5
3.2 Verblijfplaatsen vleermuis	5
4. SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN	5
5. LITERATUUR EN BRONNEN	6
BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
Vogels en verstoring	- 1 -
Vrijgestelde soorten provincie Fryslân.....	- 1 -
Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	- 3 -
Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -
Natura 2000-gebieden	- 3 -
Wnb Houtopstanden	- 3 -
Natuur Netwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 4 -

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens om enkele percelen op de hoek van de Weeme en de Klokhuislaan te Drachten van een maatschappelijke bestemming te her-ontwikkelen naar een woonbestemming. Op 27 mei 2022 is hiervoor een ecologische QuickScan uitgevoerd (Bureau FaunaX B.V., 2022). Uit de QuickScan is gebleken dat er in het plangebied een kans op aanwezigheid van enkele beschermde diersoorten is. In tabel 1.1 wordt een overzicht gegeven van de resultaten uit deze Quickscan.

Tabel 1.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in het plangebied.

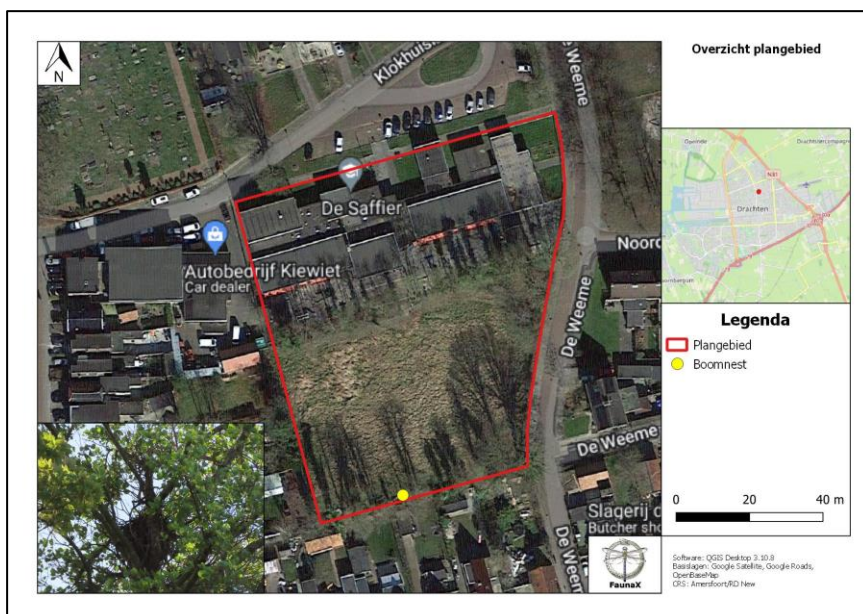
Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene Broedvogels	Ja	X				Werken buiten broedseizoen of onder begeleiding van een ecooloog.
Vogels	Ransuil	Mogelijk	X				Nader onderzoek.
Zoogdieren	Vleermuizen (verblijfplaatsen)	Mogelijk		X			Nader onderzoek.
Overige soortgroepen	Overige soorten	Ja				X	Zorgplicht.

Op basis van de resultaten van de uitgevoerde QuickScan is een nader onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van ransuil en vleermuisverblijfplaatsen uitgevoerd.

Bij de QuickScan is ten zuiden van het plangebied de bomenrij geïnventariseerd. Hierbij werd bij één grote boom een middelgroot nest aangetroffen (zie figuur 1.1). Bij de scan werd ingeschat dat het een oud nest van een kraaiachtige zou kunnen zijn. Zulke nesten worden doorgaans gebruikt door roofvogels, zoals Ransuilen (*Asio otus*). Ransuilen komen voor in bebouwde gebieden. Daarbij zijn diverse waarnemingen dicht in de buurt van het plangebied geweest.

Rond het schoolgebouw is tijdens de inventarisatie diverse kieren en open plekken gevonden, die ten gunste zijn voor vleermuizen. De kans is hierbij aanwezig dat enkele delen van het schoolgebouw worden gebruikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

In deze rapportage worden uitsluitend de resultaten van dit nader onderzoek behandeld. Voor aanvullende informatie betreffende deze toetsing Wnb verwijzen wij naar de QuickScan (Bureau FaunaX B.V., 2022).

Figuur 1.1. Langs de zuidelijke grens van het plangebied (rood omlijnd) werd een middelgroot boomnest (gele stip) aangetroffen.

1.2 Methodieken & Werkwijze

Bij de planning van het veldwerk is rekening gehouden met de optimale periode waarin verschillende soortgroepen geïnventariseerd kunnen worden. Deze optimale periode hangt bijvoorbeeld samen met vliegtijd, broedtijd en balts. Voor het in kaart brengen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bijvoorbeeld een protocol opgesteld waarin is vastgelegd welke onderzoeksinspanning benodigd is per soort en per periode van het jaar (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021). Bureau FaunaX is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en werkt zoveel mogelijk volgens deze protocollen om de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek te waarborgen.

Bureau FaunaX B.V. is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en werkt zoveel mogelijk conform protocollen om de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek te waarborgen.

1.2.1 Ransuil (Jaarrond beschermde nesten)

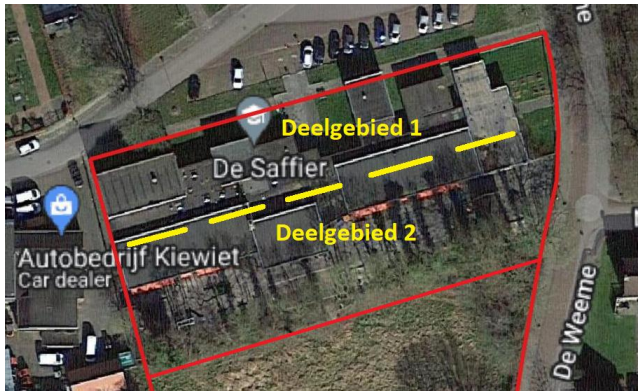
Het onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van roofvogels en uilen is uitgevoerd aan de hand van een drietal veldbezoeken in het voorjaar van 2023. Tijdens deze drie bezoeken is gericht gezocht naar zowel bezette nesten als sporen (uitwerpselen, braakballen, etc.) en broed gerelateerde gedragingen (roepende dieren, vervoeren voedselpakketjes, etc.), voornamelijk op de locatie waar tijdens van de QuickScan het nest werd aangetroffen. Alle bezoeken zijn uitgevoerd tijdens droge momenten, weinig wind en gunstige temperaturen, aldus onder gunstige weersomstandigheden. In de onderstaande tabel 1.2 wordt weergegeven van de momenten en weersomstandigheden van de drie veldbezoeken.

Tabel 1.2. Overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken aan het plangebied naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten

Bezoek	Datum	Weersomstandigheden			
Bezoek 1	26-03-2023	Half bewolkt	Droog	8 °C	3 Bft
Bezoek 2	08-04-2023	Half bewolkt/Zonnig	Droog	8 °C	2 Bft
Bezoek 3	18-04-2023	Zonnig	Droog	10 °C	4 Bft

1.2.2 Vleermuizen (verblijfplaatsen)

Het onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuisverblijven heeft plaatsgevonden in twee deelgebieden, zie figuur 1.2. Het eerste deelgebied bevindt zich ten noorden van de school en het tweede gebied bevindt zich ten zuiden ervan. Bij elke inventarisatie zijn ook de zijkanten van het schoolgebouw meegenomen. Elk bezoek werd twee keer uitgevoerd, de ene keer het ene deelgebied en één of twee dagen erna het andere deelgebied. Tijdens de inventarisaties is specifiek gelet op in- en uitvliegende individuen, het zwermgedrag en de sociale ‘pulsen’.

Figuur 1.2. Weergaven van de twee deelgebieden bij de school

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021). Determinatie van de vleermuissoorten geschiedt met een batdetector van het type D240X Petterson, gecombineerd met opnameapparatuur en gespecialiseerde determinatiesoftware (programma “Batsound”).

In verband met het moment van de aanvraag van het nader onderzoek, zijn in het jaar 2022 twee paarbezoeken uitgevoerd. Deze vonden plaats in de periode augustus en september. In tabel 1.3 is een overzicht weergegeven van de bezoeken aan het plangebied. De inventarisaties werden vervolgd met drie kraambezoeken in het jaar 2023. Deze bezoeken vonden plaats in de kraamperiode van 15 mei – 15 juli, met een minimale periode van 10 dagen tussen de bezoeken. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden, zoals aangegeven in het Vleermuisprotocol 2021.

Tabel 1.3. Overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken aan het plangebied

Soort bezoek	Deel-gebied	Datum	Begin-eindtijd	Weersomstandigheden			
Paar-bezoek 1	1	17-08-2022	21.00 uur – 00.30 uur	Bewolkt	Droog	18 °C	1 Bft
	2	19-08-2022	20.55 uur – 00.25 uur	Bewolkt	Droog	20 °C	2 Bft
Paar-bezoek 2	1	06-09-2022	20.10 uur – 23.10 uur	Bewolkt	Droog	22 °C	1-3 Bft
	2	07-09-2022	20.10 uur – 23.10 uur	Licht bewolkt	Droog	18 °C	1 Bft
Kraam-bezoek 1	1	20-05-2023	21.35 uur – 23.35 uur	Bewolkt	Droog	13 °C	3 Bft
	2	17-05-2023	21.30 uur – 23.30 uur	Half bewolkt	Droog	10 °C	1 Bft
Kraam-bezoek 2	1	08-06-2023	03.10 uur – 05.10 uur	Bewolkt	Droog	10 °C	3 Bft
	2	09-06-2023	03.10 uur – 05.10 uur	Half bewolkt	Droog	11 °C	3 Bft
Kraam-bezoek 3	1	01-07-2023	22.00 uur – 00.05 uur	Bewolkt	Droog	17 °C	2-3 Bft
	2	29-06-2023	22.05 uur - 00.05 uur	Half bewolkt	Droog	16 °C	2 Bft

2. RESULTATEN NADER ONDERZOEK

2.1.1 Ransuil (*Jaarrond beschermde nesten*)

Ten tijde van de drie uitgevoerde veldbezoeken voor het nader onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van roofvogels en uilen zijn geen bezette nesten waargenomen. Bij de bezoeken zijn bij het grote nest geen sporen van een roofvogel waargenomen. Er zijn wel uitwerpselen gevonden bij de boom, maar die waren echter niet van een roofvogel (noch uil).

Tijdens de metingen zijn in en rondom het plangebied drie andere nesten aangetroffen. Deze nesten werd gebruikt door eksters en houtduiven. Deze nesten zijn echter niet jaarrond beschermd. Dit houdt in dat er in het plangebied geen jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn. Alle broedvogels in Nederland zijn onder de Wnb beschermd tijdens hun broedtijd; hun nesten en legsels mogen niet worden verstoord of vernield. Met de meeste broedvogels kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen.

2.1.2 Vleermuizen (*verblijfplaatsen*)

Bij de vier inventarisaties van de paarbezoeken in 2022 zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen binnen het plangebied. Er werden geen in- of uitvliegende dieren waargenomen. Ten tijde van de paarbezoeken werden een aantal foeragerende Gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*), een paar foeragerende & overvliegende Laatvliegers (*Eptesicus serotinus*) en een Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus Nathusii*) aangetroffen in het gebied. De meeste individuen werden in beide deelgebieden naast het gebouw waargenomen.

Bij de zes uitgevoerde kraambezoeken in 2023 zijn ook geen in- of uitvliegende dieren waargenomen. Ten tijde van de kraambezoeken werden in het eerste deelgebied (zie figuur 1.2) foeragerende Gewone dwergvleermuizen en bij twee bezoeken overvliegende Rosse vleermuizen (*Nyctalus noctula*) waargenomen. Bij het tweede deelgebied werden foeragerende Gewone dwergvleermuizen en Laatvliegers waargenomen.

Ook de aanwezigheid van winterverblijven binnen het plangebied kan naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten. Zo is er tijdens de bezoeken in de paarperiode geen verhoogde activiteit waargenomen aan het einde van de bezoeken, wat anders op de aanwezigheid van winterverblijven kon duiden.

3. CONCLUSIES NADER ONDERZOEK

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten. Wanneer dat niet of onvoldoende gebeurt, kunnen wetsovertredingen aan de orde zijn. Deze kunnen leiden tot vertragingen in het project. Door op de juiste manier rekening te houden met de aanwezige soorten, kunnen deze problemen vaak op eenvoudige wijze worden voorkomen.

3.1 Jaarrond beschermde nesten

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van roofvogels en uilen vastgesteld. Hierdoor kunnen de geplande werkzaamheden binnen de vigerende natuurwetgeving plaats vinden. Binnen het plangebied zijn broedende vogels aangetroffen. Deze zijn niet-jaarrond beschermd. Deze zijn tijdens het broedseizoen, van grofweg 15 maart tot 15 juli, beschermd.

- De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van roofvogels en uilen binnen het plangebied kan op basis van het uitgevoerde nader onderzoek worden uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn broedende vogels aangetroffen. Deze zijn alleen beschermd tijdens het broedseizoen (grofweg 15 maart - 15 juli).

3.2 Verblijfplaatsen vleermuis

Tijdens de veldbezoeken zijn er binnen het plangebied geen zomer-, kraam- en paarverblijven van vleermuizen aangetroffen. Hierdoor kunnen de geplande werkzaamheden binnen de vigerende natuurwetgeving plaats vinden.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan op basis van het uitgevoerde nader onderzoek worden uitgesloten.

4. SAMENVATTING VERVOLGSTAPPEN

Op basis van het nader onderzoek concluderen we in het plangebied geen jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen van vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming hoeft er voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd.

Overige vervolgstappen

Verdere vervolgstappen, nader de resultaten van de nader onderzoek en QuickScan:

- Werken buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart-15 juli).
- Houd rekening met de zorgplicht.

5. LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

Bureau FaunaX B.V. (2022). Ecologische QuickScan Wet natuurbescherming, Herontwikkeling Hoek de Weeme/Klokhuislaan te Drachten. Rapport 22133. Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Bronnen internet

Kennisdocument Bij 12, Ransuil

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/subsidiestelsel-natuur-en-landschap/agrarisch-natuurbeheer-anlb/kennisbank/doelsoorten/ransuil/>

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>

Ravon

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Fryslân

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Fryslân.

<i>Zoogdieren</i>	<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Steenmarter	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Molmuis	
Ondergrondse woelmuis	
Rosse woelmuis	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen, niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrictlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De voor gemeenten belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Friese gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving.

Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

Natuur Netwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.